

RA'ANANA COMMUNITY KOLLEL

Torah Bytes

A weekly Dvar Torah on the Parsha by Rabbi Dovid Horwitz
and the Rabbanim of the Ra'anana Kollel
Emor 5784

Shabbat Times
19:13 20:14

Issue 32

Parshat Emor describes all of the festivals in great detail. It commands us regarding the laws of Pesach, Sefirat Ha'omer, Shavuot, Rosh Hashana, Yom Kippur, Sukkot and Shemini Atzeret. The Torah introduces the parsha by stating, "Speak to the children of Israel and instruct them in the Moadim, the festivals of Hashem... and these are the festivals." The Torah then goes on to mention the "festival" of Shabbat, before commanding us in the other festivals. The glaring difficulty of course, is that Shabbat is not a festival, it is Shabbat! Why does the Torah include Shabbat in its list of the Yamim Tovim, the festivals?

Rashi explains that this comes to teach that anyone who desecrates the festivals is likened to he who desecrates Shabbat. Conversely, anyone who observes Yom Tov is likened to one who observes Shabbat. It is still unclear to me what our Sages are coming to tell us with this medrash.

Another question I have is why is the mitzvah of Sefirat Ha'omer included in the list of the festivals. Although it is a mitzvah that is observed between Pesach and Shavuot, it in itself, is not a Yom Tov. Why is it therefore included?

By answering the first question we can answer the second. The underlying message of all of the Moadim, festivals, is to develop a sense of appreciation and gratitude for all that Hashem does for us. Pesach, Shavuot and Sukkot all commemorate the miracles Hashem performed for us in our journey from leaving Egypt until we reached Eretz Yisrael. Pesach celebrates the Exodus from Egypt, with all of the miracles it entailed. Shavuot celebrates the miracle of the Revelation at Har Sinai. Sukkot celebrates the miraculous shelters that Hashem provided us during the 40 year journey until we reached Eretz Yisrael. By observing the Yamim Tovim, the Torah wants to instill into us, this mida, trait, of appreciation and gratitude. But how is Shabbat connected to miracles and gratitude? The answer is obvious! By resting on Shabbat, we are confirming to ourselves that even our livelihood is miraculous and that our financial success is determined by Hashem. One who truly believes that his financial successes stem from Hashem's blessing feels no urge to work on Shabbat for surely Hashem will not look favorably

upon his efforts. There is a story about a simple person who wanted to draw water from his barrel. He bore a hole in the barrel and the water flowed out. He figured that by drilling another hole in the barrel, twice the amount of water will come out. He failed to realize that drilling another hole in the barrel will not result in the production of more water, it will merely empty the barrel of its water faster. So too with our parnassa. Those who observe Shabbat realize that whether he works on Shabbat or not, he will receive the same amount of money as was allotted to him by Hashem. He may make the allotted amount faster but we will not make more.

One who observes the Moadim, the festivals, clearly demonstrates his belief in Hashem's open miracles and by doing so, he will also come to believe in Hashem's hidden miracles which will give him the strength to observe Shabbat properly. One who desecrates Yom Tov shows that he does not believe in Hashem's open miracles, which can lead to a desecration of Shabbat for he will deny Hashem's involvement in his livelihood, thereby necessitating his working on Shabbat.

Sefirat Ha'omer, although not a festival unto itself, carries the same message as Shabbat, namely that our parnassa comes from Hashem. The mitzvah of bringing an omer's measure of barley, hints to the omer's measure of manna that Hashem provided the Jewish people over the 40 year journey in the desert. Because this mitzvah was given to us to remind us of Hashem's miraculous providence in our lives, the Torah lists it together with Shabbat and the Moadim.

It is ironic how the time between Pesach and Shavuot, the 49 days of the Omer, which were meant to be festive times, have tragically turned into days of mourning and sadness, due to the deaths of Rabbi Akiva's students. The medrash attributes their deaths to the sin of not respecting each other properly.

This seems overly harsh for such an offense, but if we understand that the most important trait that the Torah wants from us is that of appreciation and gratitude, then it no wonder that Hashem was so harsh when the greatest students of Torah failed to feel appreciation towards their fellow colleagues. Indeed life and death, prosperity versus hardship is found in the lessons of Parshat Emor!

Rabbi Ariel Abrahams

$E=mc^2$

The Gemara in Rosh Hashana (9a) teaches that there is a Mitzva of 'Tosefet Shabbat VeYom Tov'. That it is to say, not only are we commanded to sanctify the day of Shabbat and Yom Tov itself, but there is a Mitzva to observe the sanctity of these days from a few minutes before sunset and after the conclusion of the day.

This is derived from the Passuk in this week's parsha (Vayikra 23:32) that directs us to observe Yom Kippur on the ninth of the month; when only a few verses earlier [23:27] the date of Yom Kippur is given as the tenth of the month! Apparently the date of Yom Kippur proper is the tenth of Tishri and the mitzva of 'Tosefet Yom Tov' applies to the last minutes of the ninth day!

There is a famous law of physics, " $E = MC^2$." (Energy = Mass x Speed of light squared)

Everything in the universe is a composite of 3 dimensions; (See Meshech Chochma Bereishit 1:5).

[I] Nefesh (Spiritual Energy). [II] Makom (Space). [III] Zeman (Time). [Interestingly we find this triad used in regards to Holiness.]

'Holy in the most exalted heaven, the abode of His Presence;

Holy on earth, product of His strength;

Holy forever and ever is Hashem, Master of Legions...'(from 'Uva Le'Tzion']

Perhaps there is a lesson to be learned from the Mitzva of 'Tosefet Shabbat' – where the holiness of Shabbat is not to be limited to a twenty four hour period, rather it is to extend into the mundane work week, (thereby elevating the whole dimension of time). Similarly, regarding the dimensions of Nefesh and Makom, their Holiness is not to be limited to their given boundaries, but should be allowed to increase and spread.

That is to say, in the realm of Nefesh, our Torah observance should not be allowed to remain within a prescribed comfort zone, but rather the Nefesh be raised and elevated to new levels.

Thereby avoiding the prospect of being found guilty of "carrying his Nefesh in vain", וְכִי יֵלֶךְ בְּהָרָה וְכִי יֵשֶׁב בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר לֹא נִשְׂא לְשׂוֹא נַפְשׁוֹ וְכִי יֵשֶׁב בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר לֹא נִשְׂא לְשׂוֹא נַפְשׁוֹ (Tehilim 24:4) (As explained by the Chofetz Chaim).

Similarly regarding the dimension of Makom, our Torah observance & our way of life is to imbue not only our Dalet Amot - our personal surroundings with sanctity, but it should be led in such a way as to affect and inspire others.

Torah Bytes

דבר תורה שבועי מפי רבני הכולל הקהילתי ברעננה

פרשת "אמור" התשפ"ד

זמני השבת

להצלחת צבא ההגנה לישראל וכוחות הביטחון

19:13 END 20:14

גליון 32

שאל את הרב

ראש בית המדרש הרב שבתי יגל שליט"א

לשאלות

0584810910

שאלה: מהן הנקודות שאליו צריך לשים לב כאשר מקיימים מניין מוקדם לקבלת שבת?

תשובה: ישנה הלכה אחת חשובה שיש לשים לב אליה, והיא הנושא של מצוות 'קריאת שמע'.

הנה את תפילת ערבית אנחנו מתפללים במניין כזה עוד קודם השקיעה, וזה אכן בסדר (שכך דעת רבי יהודה שניתן לנהוג כמותו בערב שבת) אך לדעת כמה שיטות אין אנו יכולים לקיים בזמן כזה את מצוות קריאת שמע, שזמנה רק בערב כפי שנאמר 'בשכבך ובקומך' - בזמן שבני אדם שוכבים לישון.

ולכן יש להקפיד לחזור ולקרוא קריאת שמע פעם נוספת לאחר צאת הכוכבים. כאשר חוזרים וקוראים קריאת שמע, קוראים אותה ללא ברכותיה, ומה טוב לקרוא את כל ג' הפרשיות ('שמע' 'והיה אם שמוע' וכן 'ויאמר') ולכל הפחות שתי הפרשיות הראשונות.

בשבתות הללו של 'ספירת העומר' יש לשים לב גם לספור ספירת העומר לאחר צאת הכוכבים (או לכל הפחות לאחר 'שקיעת החמה') מאחר ולדעת רוב הראשונים לא ניתן לקיים את מצוות ספירת העומר קודם 'שקיעת החמה' על אף שניתן להתפלל בזמן הזה 'תפילת ערבית'.

שאלה: אם אני מתפלל ערבית מאוחר, האם כדאי לספור ספירת העומר ביחידות מיד לאחר צאת הכוכבים?

תשובה: לדעת הרב משה פיינשטיין זצ"ל, אי אפשר לספור ספירת העומר קודם קריאת שמע ותפילת ערבית, משום הכלל ההלכתי 'תדיר ושאינו תדיר - תדיר קודם'. אך לדעת 'שבט הלוי' (הגר"ש וואזנר זצ"ל) אם אינך עומד להתפלל כעת ערבית בכל מקרה, אין מניעה מלספור ספירת העומר קודם ערבית, ואין בכך פגיעה בכלל של תדיר ושאינו תדיר. ואדרבה יש עניין לספור את ספירת העומר כמה שיותר מוקדם בערב (לאחר צאת הכוכבים) כדי לקיים מה שנאמר 'תמימות תהייה' - ספירה שלמה של לילה שלם.

אך למעשה השבט הלוי לא מציע לעשות כך, מחמת החשש שהדבר יביא לידי שיכחת ספירת העומר באחד מהלילות, שכל זמן שספירת העומר זמנה קבוע לאחר ערבית, אזי ככל שאדם מקפיד על תפילה במניין, לא ישכח את ספירת העומר, אבל אם נתחיל להפריד בין תפילת ערבית למצוות הספירה, יש לחוש שמא הדבר יביא לידי שכחת הספירה באחד מהימים.

Minyanim at the kollel Shacharis 7:00 8:15

Mincha 13:15 18:00 19:25 Maariv 19:55

כלומר הוויכוח מתי מקריבים קורבן העומר הוא משליך באופן מיידי על מתי בעצם חג השבועות.

לפי הצדוקים חג השבועות יוצא בתאריך כלשהוא רנדומלי ומשתנה בין ו' סיון ליג' סיון, אבל תמיד ביום ראשון בשבוע.

ולפי חז"ל חג השבועות חל תמיד ב' סיון. יום מתן תורה.

בעצם, לצדוקים לא היה אכפת מתי באמת יחול חג השבועות, בעומק, מה שהפריע לצדוקים זה שיש קשר בין חג הפסח לחג השבועות. חג הפסח לטענתם הוא מספיק חזק כדי לחגוג אותו בפני עצמו, יצאנו לחירות לאומית, במילים אחרות "יום העצמאות".

אבל לפי חכמי ישראל חג הפסח לא נחגג כדבר בפני עצמו, אלא הוא תחילתו של תהליך שבביל קבלת התורה. במילים אחרות לפי חז"ל בלי שבועות אין לך מה לחגוג את פסח!!! שהרי כל הסיבה לחג הפסח הוא "והוצאתי והצלתיו וגאלתי ולקחתי - אתכם לי לעם והייתי לכם לאלוקים" - יש פה מהלך אחד שמחבר בין היותנו לעם - למתן תורה, כי מתן תורה הוא החיבור למעשה בין עם ישראל לקב"ה! זה כבר עניין עקרוני. האם יש לנו מה לחגוג חירות במנותק מהתורה, או שהמטרה של כל החירות הזו היא שבביל שנמצא מקום שבביל לחיות חיים של תורה וקדושה.

כי המסר של חכמי ישראל הוא: לחירות בפני עצמה, אין שום משמעות אם היא ללא קשר לקב"ה, אין לנו עצמאות אמיתית בלי תורה ומצוות.

שאלה: שכחנו לכבות את האור של חדר הילדים לפני שבת, האם מותר לקרוא 'לגוי של שבת' ולרמוז לו לכבות את האור?

תשובה: יש טעות רווחת בציבור שניתן לרמוז לגוי לעשות כל מלאכה בשבת ולא כך הדבר, פעמים שאכן הדבר מותר, אך פעמים שהדבר אסור, והרמיזה לגוי היא לא פתרון קסם, וכדי להבין זאת צריך להקדים הקדמה קצרה.

באיסור 'אמירה לגוי' בשבת יש שני איסורים שונים, יש איסור על עצם האמירה והדיבור, ולכן אסור לצוות לגוי לעשות מלאכה בשבת.

אך גם אם אנחנו לא ביקשנו מהגוי לעשות עבורנו את המלאכה, והוא מעצמו בא ועשה עבורנו את המלאכה, מיוזמתו האישית, עדיין יש איסור לא ליהנות ממלאכת גוי שנעשתה עבור ישראל בשבת.

ולכן לדוגמה, אם הגוי רואה ששכחנו להדליק את האור בסלון בשבת, ולכן אין אנו יכולים לקרוא וללמוד בסלון, ומיוזמתו ורצונו הטוב הוא לחץ על מתג החשמל והדליק את האור, אסור ליהנות ולקרוא או ללמוד בסלון.

טעם האיסור הוא שאם יהיה מותר לנו ליהנות ממלאכת הגוי, נגיע בסופו של דבר למצב שצוהו ישירות לגוי לעשות לנו מלאכה ונעבור על איסור של 'אמירה לגוי'. אמנם אם הגוי עושה את המלאכה לצורך עצמו (ובגון שהדליק האור כדי שהוא יוכל לקרוא שם) אז מותר לנו ליהנות ממלאכת הגוי.

ולכן גם לרמוז לגוי להדליק את האור אסור, שהרמיזה אמנם מאפשרת לנו להתחמק מאיסור 'אמירה', אבל עדיין לא נובל ליהנות מהאור, שהרי גם אם היה עושה זאת מעצמו לא היינו יכולים ליהנות בגלל איסור 'הנאה'.

אך יש הנאות שאינן מוגדרות כהנאות לעניין זה, ולמשל אם שכחנו לכבות אור בחדר הילדים, או אז יהיה מותר לרמוז לגוי לכבות את האור (בסיפור דברים ולא בדרך של ציווי ולמשל נאמר לו 'כל הזמן שהאור דולק הילדים לא יכולים לישון' וכן על זה הדרך) מאחר והגוי לא יוצר כאן יצירה שאני נהנה ממנה, אלא הגוי רק מסלק את האור המפריע, ואני למעשה נהנה מהחושך, ואת החושך הגוי לא יצר אלא רק סילק את האור המפריע.

ולכן מותר לרמוז לגוי לכבות את האור, אבל אסור לרמוז לגוי להדליק את האור (אלא אם כן יש כבר אור בחדר ואנו צריכים את האור הנוסף רק בתור 'תוספת אורה', ואז אין זה נחשב הנאה חשובה).

ובסיכום: הרמיזה לגוי תהיה מותרת כאשר הפעולה אותה הגוי יבצע לא תיצור 'יצירה חיובית', ואז התגברנו גם על איסור 'אמירה' וגם על איסור 'הנאה'.

וורט לשולחן שבת הרב משה אריאל מרגי

"וספרתם לכם ממחרת השבת"

הגמרא [מנחות סה] מתארת שבשעת קצירת השעורים להבאת קרבן העומר היו עושים את זה ב'עסק גדול' ובפרסום רב.

ועל כל דבר ודבר היו שואלים שלוש פעמים "מגל זה?" "קופה זו?" "בא השמש?" וכולם אומרים "הן". הכול כדי להוציא מדעת הצדוקים.

כלומר, היתה המחלוקת בין הצדוקים לחכמי ישראל בקביעת התאריך הנכון להבאת קורבן העומר, ובשביל להדגיש את שיטתנו היו עושים פירסום רב.

ולכאורה לא כ"כ ברור למה דווקא על הויכוח הזה קידשנו מלחמה בצדוקים. הרי יש מאות המחלוקות בין חז"ל לצדוקים, כל דבר שלא מפורש במקרא נתון במחלוקת. לצורך הדוגמה במצוות תפילין לחז"ל רצועות התפילין דווקא שחורות ודווקא מרובעות, ולצדוקים אפשר תפילין עגולות בצבע לבן. למה על התפילין אין שום שום מול הצדוקים ובספירת העומר עושים בכל "להוציא מלבם של צדוקים?"

כותב ה'חתם סופר' תשובה נפלאה:

החג היחיד שהתורה לא מציינת לו תאריך הוא חג השבועות. מה שאנחנו כן יודעים הוא שמיד "ממחרת השבת" מתחילה ספירה של חמישים יום ואז מגיע חג השבועות. ופה נחלקו חכמים והצדוקים האם "ממחרת השבת" הכוונה היא חג הפסח, או שבת של ימי השבוע הראשונה שאחרי פסח - ובקיצור - שבת חול המועד פסח.